

KUPIŠKIO R. ALIZAVOS PAGRINDINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka parengta vadovaujantis Ugdymo programų aprašu patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. V-766, 2014 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. V-466, 2015 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. V-767 pakeitimas, 2017 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. V-78, 2017 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-554 „Dėl Švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“) ir kitais teisės aktais.

2. Alizavos pagrindinės mokyklos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka reglamentuoja mokinių mokymosi pažangos ir pasiekimų vertinimą, vertinimo rezultatų panaudojimą bei mokymosi pasiekimų vertinimą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, kontrolinių, projektinių darbų ir integruotų pamokų krūvį. Tvarkoje aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, nuostatos ir principai, vertinimas ugdymo procese ir baigus programą, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo tvarka, naudojantis elektroninio dienyno galimybėmis.

3. Vartojamos sąvokos ir terminai:

Vertinimas – nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas.

Įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

Įsivertinimas – paties mokinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus.

Diagnostinis vertinimas – vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus.

Formuojamasis vertinimas – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuris padeda numatyti mokymosi perspektyvą, pastiprinti daromą pažangą, skatina mokinius mokytis analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti.

Apibendrinamasis vertinimas – vertinimas, naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje.

Formalusis vertinimas – vertinimas, kai skiriamos tam tikro formato užduotys, numatomas joms atlikti reikalingas laikas, užduotys įvertinamos formaliais kriterijais, įvertinimas fiksuojamas.

Individualios pažangos (idiografinis) vertinimas – vertinimo principas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniaisiais stebima ir vertinama daroma pažanga.

Neformalusis vertinimas – vertinimas, kuris vyksta nuolat: stebint, susidarant nuomonę, kalbant, diskutuojant. Įvertinimas fiksuojamas mokytojo pasirinkta forma (ženklais, simboliais, individualiomis pastabomis ir kt.).

Kaupiamasis vertinimas – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas.

Sudėtinis pažymys – tai sudėtinis įvairių mokinio veiklų, pasiekimų, pastangų suminis balas, kurio kriterijus pritaiko visi mokytojai, vertinantys mokinių pasiekimus pažymiu.

Kontrolinis darbas – ne mažesnės kaip 30 minučių trukmės savarankiškas, projektinis, kūrybinis, laboratorinis ar kitoks raštu atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas dalyko programos dalies (temos, kelių temų, skyriaus, logiškai vientisos dalies, savarankiškai išmoktos dalies) išmokimui patikrinti.

Savarankiškas darbas – darbas raštu, kurio metu mokinys naudojami įvairiais šaltiniais; trukmė pamokoje neribojama ir apie kurį nebūtina informuoti iš anksto.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Vertinimo tikslai:

- 4.1. padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei;
- 4.2. pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą;
- 4.3. nustatyti mokytojo ir mokyklos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus.

5. Vertinimo uždaviniai:

- 5.1. nustatyti ir pateikti mokiniams aiškią vertinimo sistemą;

- 5.2. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir tobulintinas puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus;
- 5.3. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;
- 5.4. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos bendruomenės.
6. Suteikti mokiniams jų poreikius atitinkančią pagalbą.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

7. Vertinimo nuostatos:

- 7.1. vertinimas grindžiamas mokinių amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais;
- 7.2. mokinys gauna grįžtamąją informaciją apie savo pasiekimus ir pažangą dviejų savaitių laikotarpiu;
- 7.3. vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios, jų taikymas, supratimas, dalyko gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, asmeninė pažanga, bendrieji gebėjimai;
- 7.4. mokinio pasiekimai klasėje viešai su kitų mokinių pasiekimais nelyginami.

8. Vertinimo principai:

- 8.1. tikslingumas – vertinimo metodai atitinka mokymosi turinį;
- 8.2. atvirumas ir skaidrumas - su mokiniais tariamasi dėl (į)vertinimo formų, laiko, aiškūs vertinimo kriterijai;
- 8.3. objektyvumas – siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiose programose pateiktais apibendrintais kokybiniais mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašais;
- 8.4. informatyvumas – vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė, nurodoma, ką mokinys jau išmoko, kur spragos, kaip jas taisyti;
- 8.5. aiškumas – vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais.

IV. VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

9. Mokomųjų dalykų, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų vertinimas:

- 9.1. Mokomųjų dalykų, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų pasiekimai vertinami pažymiu (10 balų sistema) reikšme: 10 – puikiai, 9 – labai gerai, 8 – gerai, 7 – pakankamai gerai, 6 – patenkinamai, 5 – pakankamai patenkinamai, 4 – silpnai, 3 – blogai, 2 – labai blogai, 1 – nieko neatsakė, neatliko užduoties:

- lietuvių kalba;
- užsienio kalbos;
- istorija;
- geografija;
- matematika;
- informacinės technologijos;
- gamta ir žmogus;
- biologija;
- chemija;
- fizika;
- muzika;
- dailė;
- technologijos; pilietiškumo pagrindai;

10. Mokomųjų dalykų pasiekimai vertinami įskaita:

- žmogaus sauga;
- dorinis ugdymas (etika, tikyba);
- fizinis ugdymas;
- ekonomika.

11. Adaptaciniu laikotarpiu (vieną mėnesį) 5 klasės mokinių pasiekimai ir pažanga pažymiais nevertinami; taikomas formuojamasis vertinimas.

12. Pagrindiniame ugdyme naudojamas formalusis vertinimas, pagrįstas išsilavinimo standartais, ir neformalusis vertinimas, pagrįstas naujais vertinimo, informacijos kaupimo, jos analizės, fiksavimo ir informavimo būdais.

13. Pradinio ugdymo programos mokiniai vertinami taikant idiografinį vertinimą.

14. Vertinimą ugdymo procese sudaro vienas kitą sąlygojantys diagnostinis, formuojamasis ir apibendrinamasis vertinimo tipai.

15. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas grindžiamas mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) aiškiais, suprantamais kriterijais.

16. Mokytojai, remdamiesi išsilavinimo standartais, iškeltais uždaviniais, vertinimą planuoja mokslo metams. Mokomųjų dalykų ilgalaikiuose planuose, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų programose pateikia mokymosi pasiekimų informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistemą. Vertinimą konkretizuoja pamokos planuose.

17. Mokytojai per pirmąją savo dalyko pamoką rugsėjo mėnesį mokinius supažindina su parengtais dalyko ilgalaikiais planais, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų programomis.

18. Mokytojai su savo vertinimo sistemas supažindina mokinius ir jų tėvus (globėjus).
19. Mokytojai, pradėdami naują temą, skyrių, su mokiniais aptaria tikslus, uždavinius, darbo metodus, vertinimo kriterijus.
20. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai. Rekomenduojama pasiekimus vertinti tokiu dažnumu per pusmetį:
  - 20.1. jei dalykui mokyti skirta 1–2 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 3 pažymiais;
  - 20.2. jei dalykui mokyti skirta 3–5 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 5 pažymiais.
21. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami pažymiu už:
  - 21.1. kontrolinis darbas;
  - 21.2. apklausa žodžiu;
  - 21.3. apklausa raštu;
  - 21.4. savarankiškas darbas;
  - 21.5. laboratoriniai darbai, pratybos, kūrybinės užduotys, projektiniai darbai;
  - 21.6. pasiekimus miesto, respublikos, tarptautiniuose konkursuose, olimpiadose, projektuose.
22. Mokytojai apie mokinio pasiekimus ir pažangą kaupia informaciją, ją analizuoja ir, vadovaudamiesi savo informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistema, rašo pažymį už šias mokinio veiklas:
  - apklausą raštu;
  - apklausą žodžiu;
  - namų darbus;
  - darbą pamokoje.
23. Kontrolinio darbo skyrimas ir vertinimas:
  - 23.1. Mokiniam per dieną skiriamas vienas kontrolinis darbas;
  - 23.2. Apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę, su mokiniais aptariama kontrolinio darbo struktūra, jo tikslai, vertinimo kriterijai;
  - 23.3. Mokytojai kontrolinius darbus, informacinius testus, kitus diagnostinius darbus derina su mokiniais ir tarpusavyje, juos fiksuoja elektroniniame dienyne ne vėliau kaip prieš savaitę. Dėl svarbių priežasčių mokytojai, suderinę su mokiniais, turi teisę kontrolinio darbo laiką keisti;
  - 23.4. Paskutinę dieną prieš mokinių atostogas ir pirmą dieną po mokinių atostogų kontrolinis darbas neskiriamas;
  - 23.5. Mokytojai kontrolinio darbo rezultatus mokiniam pristato ne vėliau kaip per 10 darbo dienų. Su mokiniais aptaria jo sunkumus ir galimybes, organizuoja kontrolinio darbo įsivertinimą, numato tolesnį mokymą(-si).

23.6. Mokinys, dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių ir be pateisinamos priežasties nedalyvavęs kontroliniame darbe, privalo atsiskaityti per sutartą su mokytoju laiką.

23.7. Mokinys, neatsiskaitęs kontrolinio darbo per sutartą laikotarpį, vertinamas neigiamu pažymiu „1“ (vienetu).

23.8. Rekomenduojama kontrolinį darbą perrašyti, jei už darbą daugiau nei pusė mokinių buvo įvertinti nepatenkinamai.

V. SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ MOKINIŲ VERTINIMAS

24. Mokiniam, kuriems ugdymo procese taikomos individualizuotos programos, pasiekimų ir pažangos vertinimo kriterijai atitinka tos programos reikalavimus.

25. Vertindamas specialiųjų poreikių mokinių ugdymo rezultatus, mokytojas atsižvelgia į individualius asmenybės skirtumus.

26. Mokinių, besimokančių pagal pritaikytą bendrojo ugdymo programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus. Pusmečių ir metiniai įvertinimai, jei mokinys lanko mokyklą ir atlieka mokytojo skirtas užduotis, turi būti patenkinami.

27. Mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ugdymo individualizuotas programas žinios ir gebėjimai nesiekia Bendrojo išsilavinimo standartais nustatyto mokomųjų dalykų pasiekimų lygmens, todėl jie vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus. Pusmečių ir metiniai įvertinimai turi būti patenkinami. Programa turi būti peržiūrima jei mokinys lanko mokyklą ir atlieka mokytojo skirtas užduotis ir nuolat gauna labai gerus arba nepatenkinamus pažymius.

28. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama elektroniniame dienyne įrašant „p.p.“ arba „n.p.“.

VI. VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ

29. Mokymosi rezultatams apibendrinti taikomas apibendrinamasis vertinimas. Mokinio mokymosi pasiekimai pusmečio pabaigoje apibendrinami ir vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu arba pažymiu. Baigus atskirą programą organizuojamas pasiekimų patikrinimas.

30. Patenkinamas įvertinimas – įrašai: „patenkinamas“, „pagrindinis“, „aukštesnysis“, „atleista“ („atl.“), „įskaityta“ („įsk.“), „padarė pažangą“ („p.p.“), 4–10 balų įvertinimas;

31. Nepatenkinamas įvertinimas – įrašai: „nepatenkinamas“, „neįskaityta“ („neįsk.“), „nepadarė pažangos“ („n.p.“), 1–3 balų įvertinimas.

32. Mokinių, besimokančių pagal pradinio ugdymo programą, mokymosi pasiekimų lygis pusmečių pabaigoje vertinami įrašais: „nepatenkinamas“, „patenkinamas“, „pagrindinis“, „aukštesnysis“, „atleista“, „padarė pažangą“, „nepadarė pažangos“.
33. Mokiniui, besimokančiam pagal pradinio ugdymo programą, antro pusmečio mokymosi pasiekimų įvertinimas laikomas metiniu. Jei mokinys pasibaigus ugdymo procesui įvertinamas nepatenkinamu metiniu įvertinimu, jis turi galimybę pasiekti patenkinamą lygį atlikęs papildomą darbą. Papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.
34. Pradinio ugdymo baigiamosios klasės mokinys, turintis patenkinamus visų dalykų, nurodytų ugdymo plane, metinius įvertinimus, į aukštesnę klasę nekeliamas, jis laikomas baigęs atitinkamą programą;
35. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, pusmečio pažymys vedamas iš to pusmečio pažymių aritmetinio vidurkio (6, 5–7; 6,4–6 ir t. t.).
36. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas atsižvelgus į pusmečių įvertinimus. Metinis pažymys vedamas iš I ir II pusmečių pažymių aritmetinio vidurkio, išskyrus atvejus aptartus Mokytojų taryboje. Jei pasibaigus ugdymo procesui buvo skirtas papildomas darbas, papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.
37. Vedant pusmečio pažymį gauti modulio pažymiai sumuojami prie dalyko pažymių ir vedamas pusmečio aritmetinis vidurkis.
38. Mokinys, besimokantis pagal pagrindinio ugdymo programą, turintis visų ugdymo plano dalykų patenkinamus metinius įvertinimus, keliamas į aukštesnę klasę.
39. Jei mokinys pamokas praleido dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių, jis privalo atsiskaityti sutartu su mokytoju laiku, bet ne vėliau kaip iki ugdymo laikotarpio pabaigos.
40. Mokinio, turinčio kai kurių ugdymo plano dalykų nepatenkinamus metinius (papildomo darbo, jei buvo skirtas) įvertinimus, kėlimo į aukštesnę klasę, palikimo kartoti ugdymo programos ar papildomo darbo skyrimo klausimus svarsto Mokytojų taryba.
41. Mokiniui, kuris bendrojo ugdymo programos dalį laikinai mokėsi kitos šalies mokykloje, mokymosi laikotarpio rezultatų pripažinimą, įskaitymą vykdo mokykla. Jei mokinys kitos šalies mokykloje kai kurių dalykų nesimokė, sudaromos sąlygos mokytis ir atsiskaityti.
42. Mokytojai apibendrina informaciją apie mokinio, klasės pasiekimus bei padarytą pažangą, koreguoja ugdymo procesą.
43. Klasės auklėtojai pusmečio (metų) pabaigoje užpildo ir pateikia klasės mokinių pasiekimų ir pažangos analizę direktoriaus pavaduotojai ugdymui.
44. Mokyklos direktoriaus pavaduotoja ugdymui, remdamasi klasės auklėtojų pateiktomis klasės mokinių mokymosi rezultatų ataskaitomis, rengia mokyklos mokinių mokymosi rezultatų pusmečio

(mokslo metų) analizę, kurią pristato Mokytojų tarybos posėdžiuose, bei, jei tai reikalinga, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo.

VI. VERTINIMO DALYVIAI IR JŲ VAIDMUO

45. Mokymosi pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne.
46. Mokiniai kartu su mokytoju aptaria mokymosi pasiekimus, užduotis bei vertinimo kriterijus.
47. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) įtraukiami į mokyklos bendruomenės veiklą. Jie gauna aiškia, laiku pateikiamą informaciją apie vaiko mokymąsi, pažangą bei pasiekimus, mokymosi spragas ir reikiamą pagalbą. Jiems teikiama informacija apie vertinimo kriterijus, procedūras ir tvarką, išsilavinimo standartų bei pasiekimų patikrinimų programų paskirtį.
48. Už pažymių įrašymą elektroniniame dienyne atsakingi mokytojai. Klasės auklėtojai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) ne rečiau kaip kartą per mėnesį peržiūri elektroninį dienyną.
49. Mokytojai:
  - 49.1. planuoja ir atlieka mokinių pažangos bei pasiekimų vertinimą ugdymo procese;
  - 49.2. apibendrina ir įvertina mokinio pasiekimus;
  - 49.3. fiksuoja vertinimo informaciją;
  - 49.4. informuoja mokinius, jų tėvus, kitus mokytojus, mokyklos vadovus apie mokinių mokymąsi, pasiekimus ir spragas;
  - 49.5. remdamiesi vertinimo informacija, analizuoja ir koreguoja mokinių mokymą ir mokymąsi;
  - 49.6. rūpinasi, kad mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, būtų laiku suteikiama reikiama pagalba;
  - 49.7. derina mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo metodikas su dėstančiais mokytojais.
50. Mokyklos vadovai:
  - 50.1. vykdo bendrą mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo, informacijos rinkimo, fiksavimo bei panaudojimo tvarkos priežiūrą;
  - 50.2. užtikrina vertinimo metodikų dermę pereinant iš klasės į klasę, iš vienos ugdymo pakopos į kitą, tarp atskirų dalykų;
  - 50.3. vykdo kontrolinių darbų apimčių ir dažnumo priežiūrą;
  - 50.4. vertina mokyklos ir mokytojo darbo kokybę, remdamiesi mokinių pasiekimais ir atsižvelgdami į mokinių ir jų tėvų socialinę padėtį, sociokultūrinę aplinką.

VII. BAIGIAMOSIOS PASTABOS

51. Pagrindinis orientyras visuose vertinimo komponentuose – planuojant vertinimą, mokant, fiksuojant ir aptariant vertinimo informaciją, koreguojant ugdymą – Išsilavinimo standartai, Bendrosios programos, Bendrieji ugdymo planai.
52. Remdamiesi vertinimo informacija mokytojai ir mokyklos vadovai priima sprendimus dėl ugdymo turinio metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, šaltinių tinkamumo, išteklių panaudojimo veiksmingumo, ugdymo tikslų realumo. Mokytojai ir mokyklos vadovai rūpinasi, kad mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, laiku būtų suteikta reikiama pagalba, t. y. konsultacinės valandos.
53. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo ugdymo procese tvarka, esant reikalui, gali būti tobulinama.